

Beruházási trendek a szőlő, bor ágazatban

Páll Zsombor
gazdasági elemző
Agrárminisztérium

Eger, 2023. szeptember 21.

Kiemelkedő külkereskedelmi többlet és foglalkoztatás

- **Szőlő, bor kibocsátás** 2022-ben 63,3 milliárd Ft volt, a mezőgazdaság kibocsátásának 1,6%-a
- **Szőlőbor termelés** élelmiszeripari szakágazat termelési értéke 2022-ben 150,3 milliárd Ft (élelmiszeripar 2,3%-a)
- **Borexport** értéke 2022-ben 53 mrd Ft, **külkereskedelmi többlet** 43 milliárd Ft (1,0%, ill. 3,2% az agrár-külkereskedelemből)
- Szőlőtermesztés munkaerő-felhasználása 2020-ban: 15,5 ezer éves munkaerőegység (6,4% a mezőgazdaságból)
- Bortermelésben alkalmazásban állók száma 2020-ban: 3,9 ezer fő, 2022-ben 4,1 ezer fő (4,0% az élelmiszeriparból)

Kihívások és lehetőségek

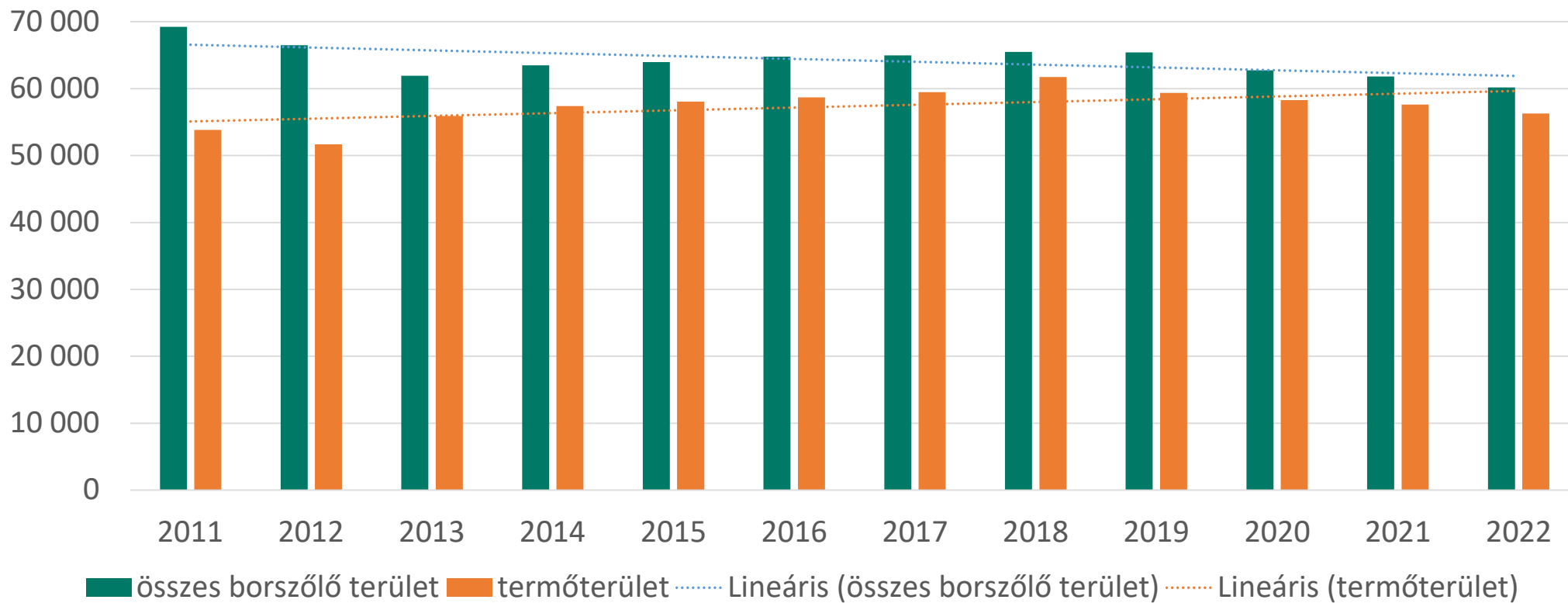
Főbb hosszabb távú kihívások:

- Klímaváltozás, szélsőséges időjárás, új kórokozók, kártevők
- Munkaerőhiány, korstruktúra
- Inputanyagok drágulása (pl. műtrágya, növényvédőszer, üzemanyag)
- Borfogyasztás csökkenése Magyarországon és Európa szerte

Főbb lehetőségek:

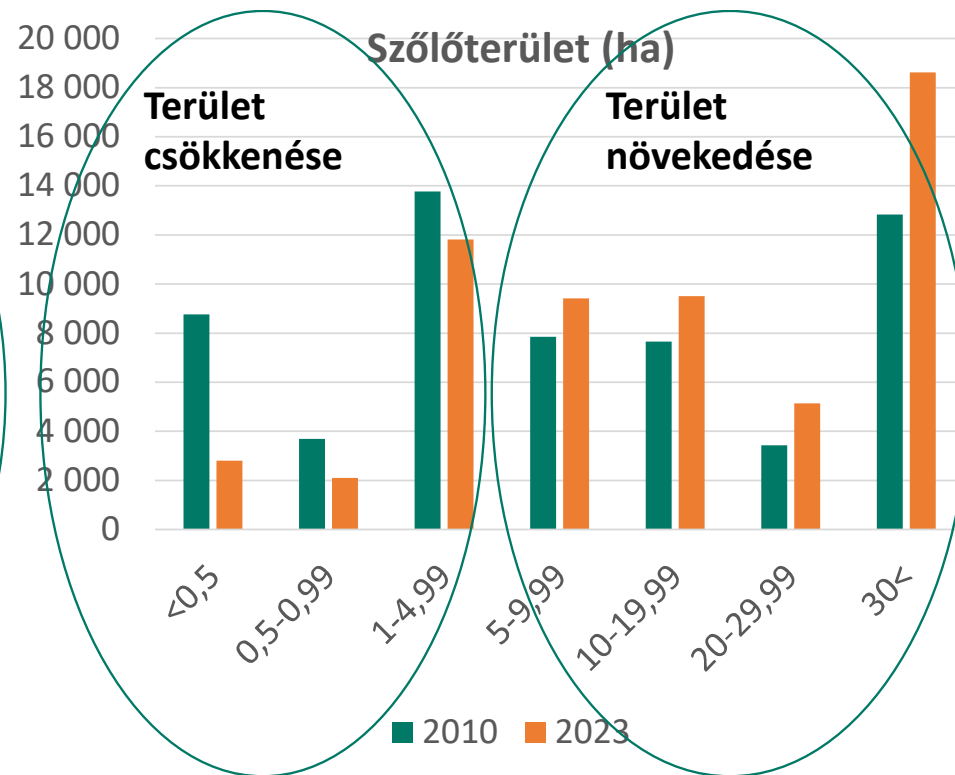
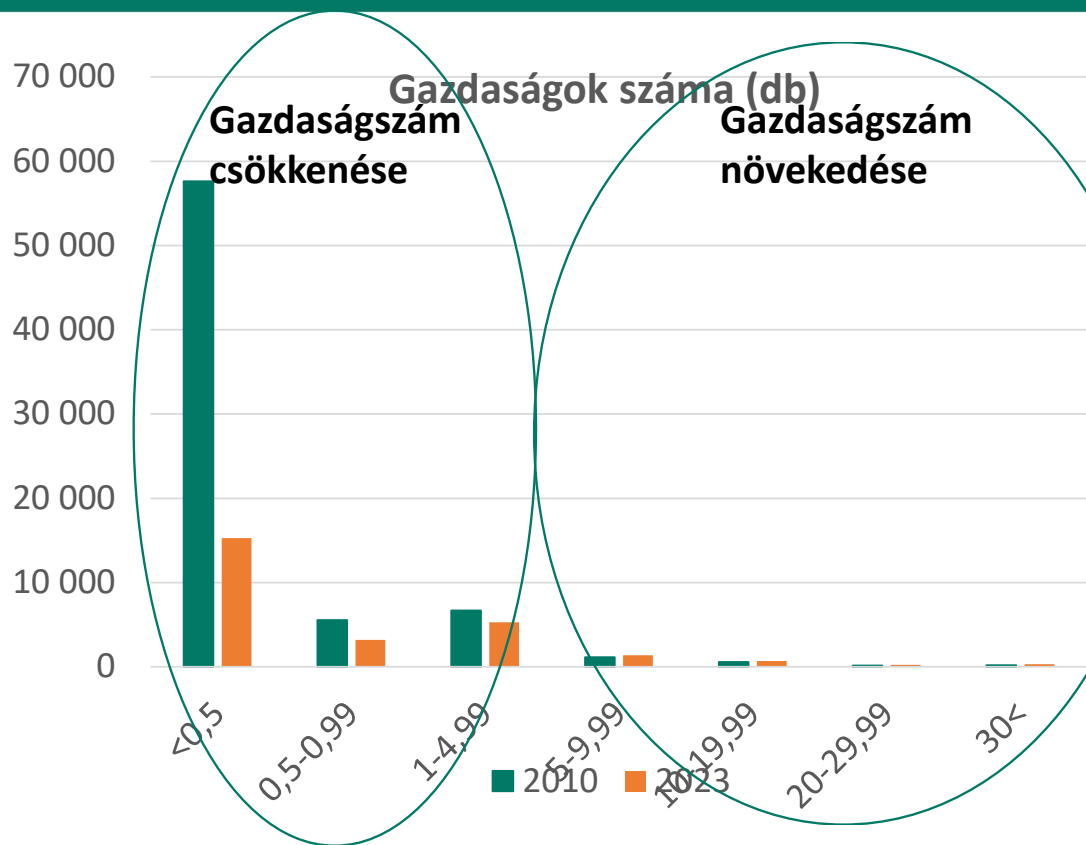
- Technológia és tudásalapú modernizáció, automatizáció
- Ökológiai, környezetbarát termelés
- Külpiaci értékesítés
- Agrártámogatások

Szőlőterület alakulása

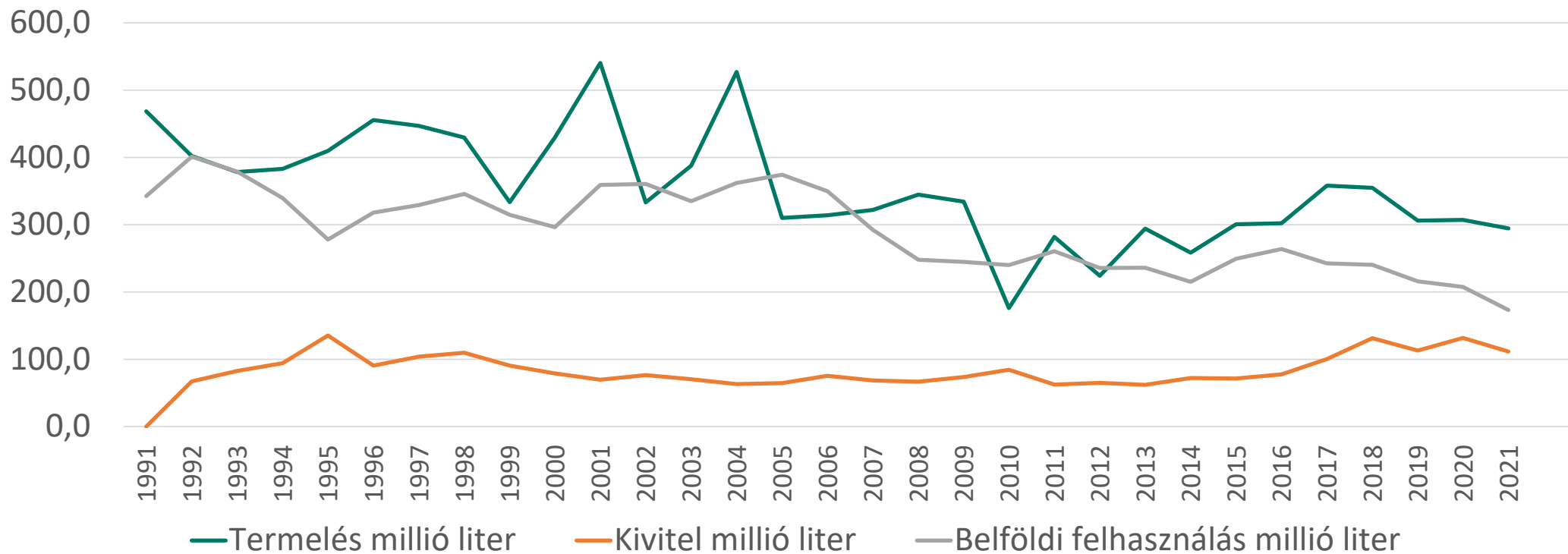
Forrás: HNT

Folyamatos koncentráció

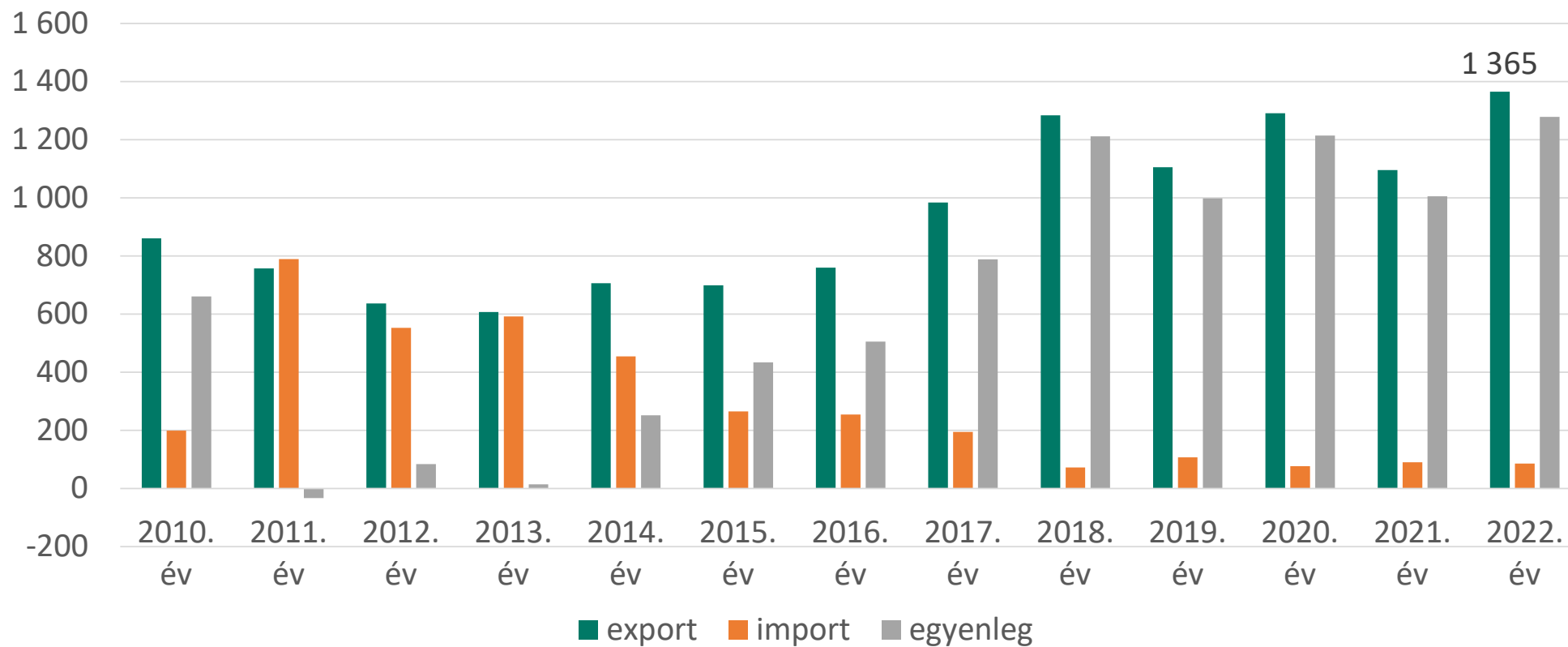
Forrás: KSH gazdaságszerkezeti összeírások

Bortermelés és felhasználás

Forrás: KSH

Borkülkereskedelem (ezer hl)

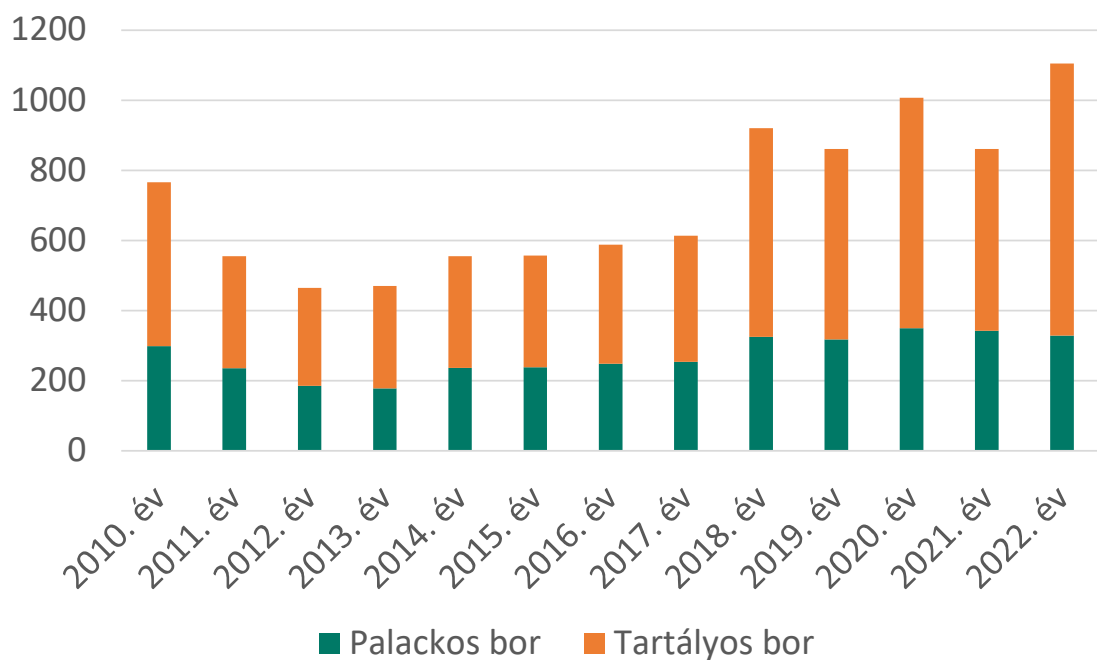

Forrás: KSH

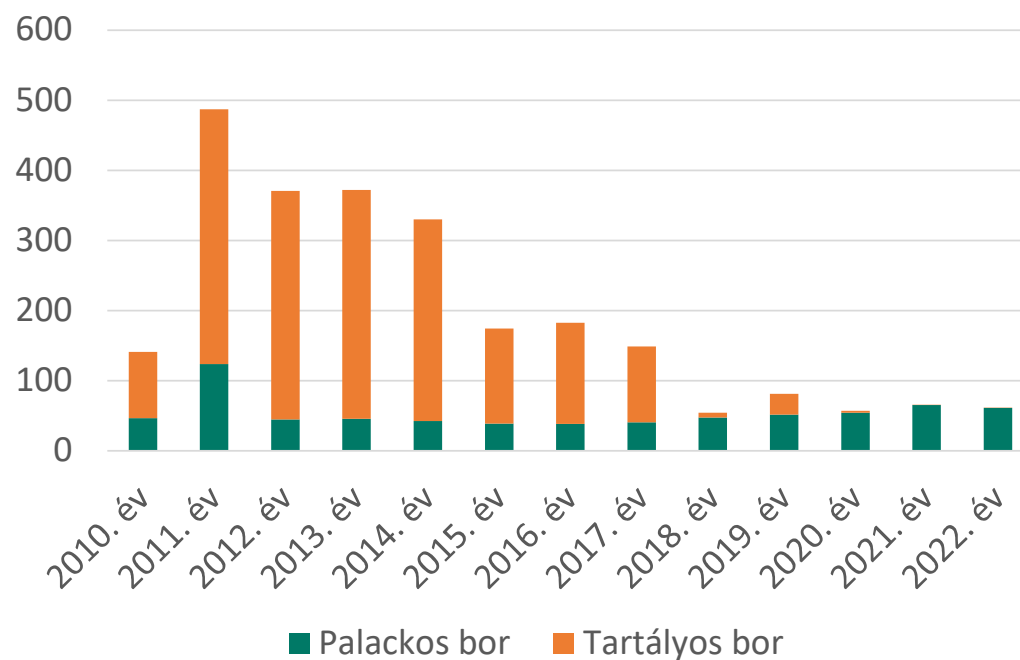
Borkülkereskedelem

Borexport kiszerezés szerint (1000 hl)

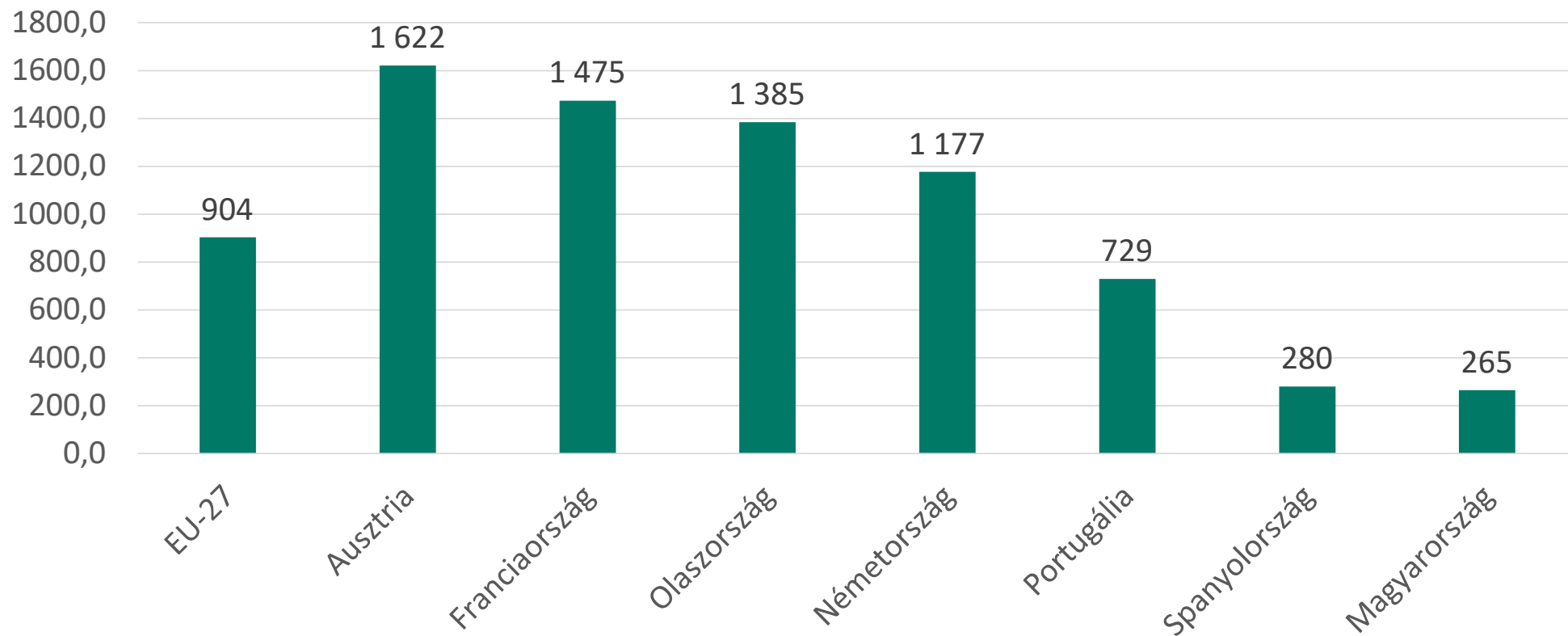
Borimport kiszerezés szerint (1000 hl)

Forrás: KSH

Hektárra jutó szőlő, bor kibocsátás (euró)

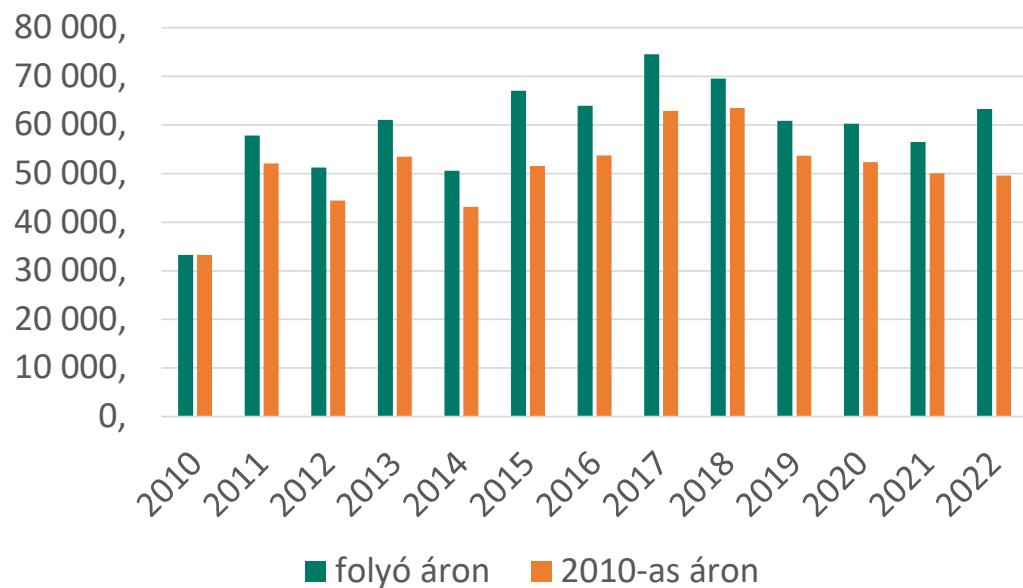

Forrás: EUROSTAT

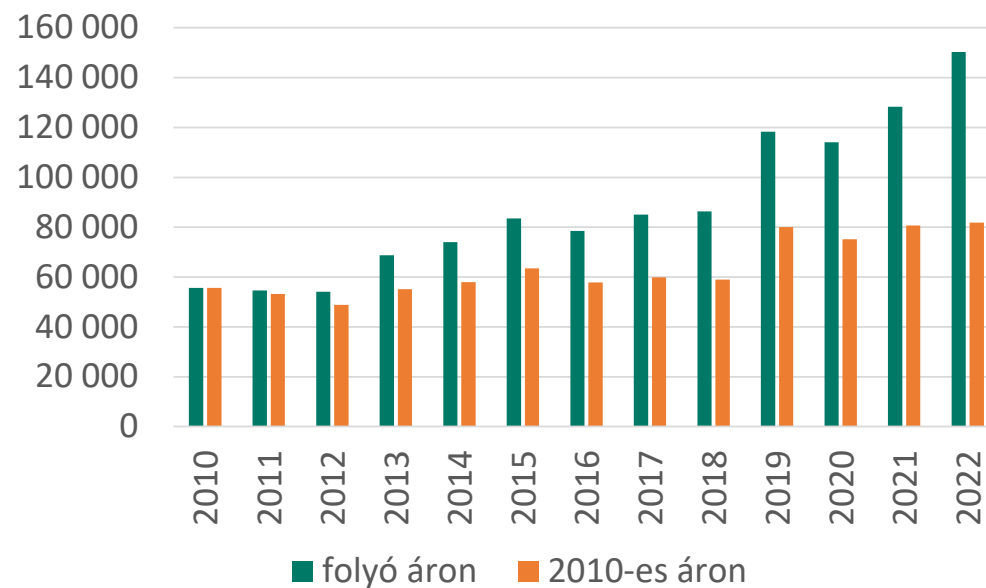
Szőlő, bor kibocsátás

Szőlő, bor kibocsátás (mezőgazdaság) millió Ft

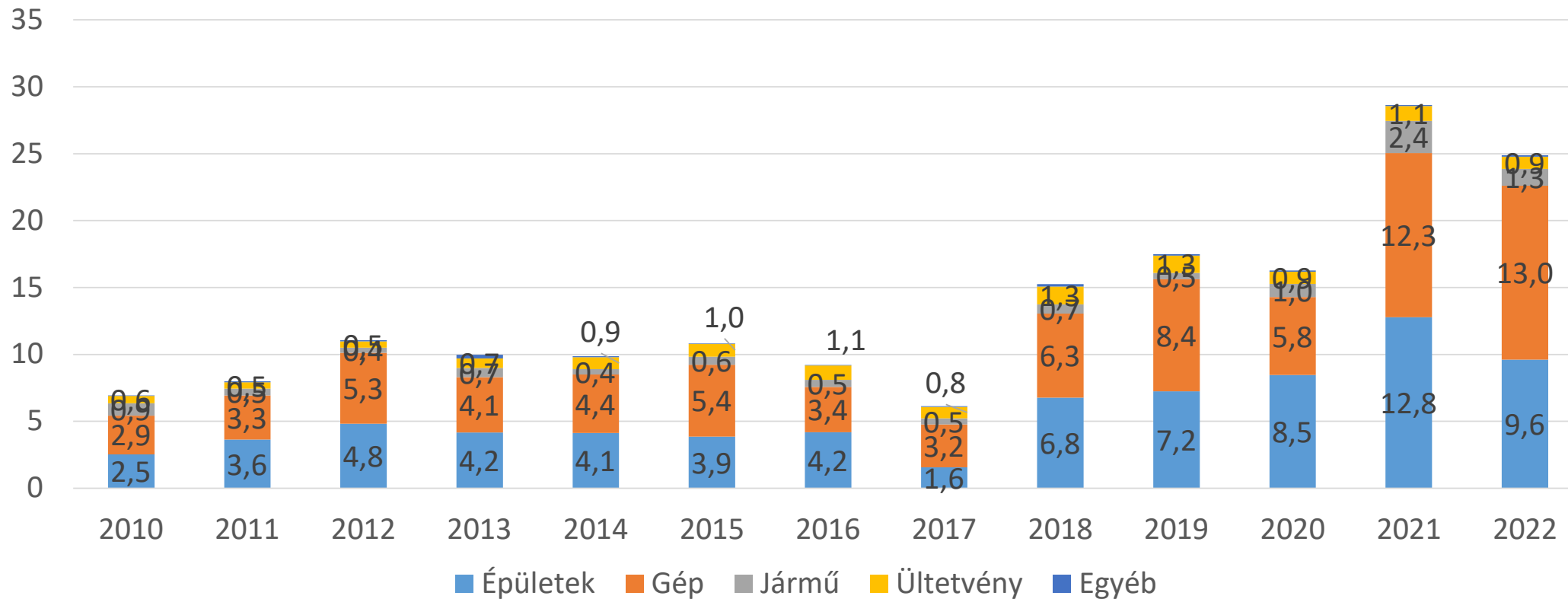

Bortermelés termelési értéke (élelmiszeripar) millió Ft

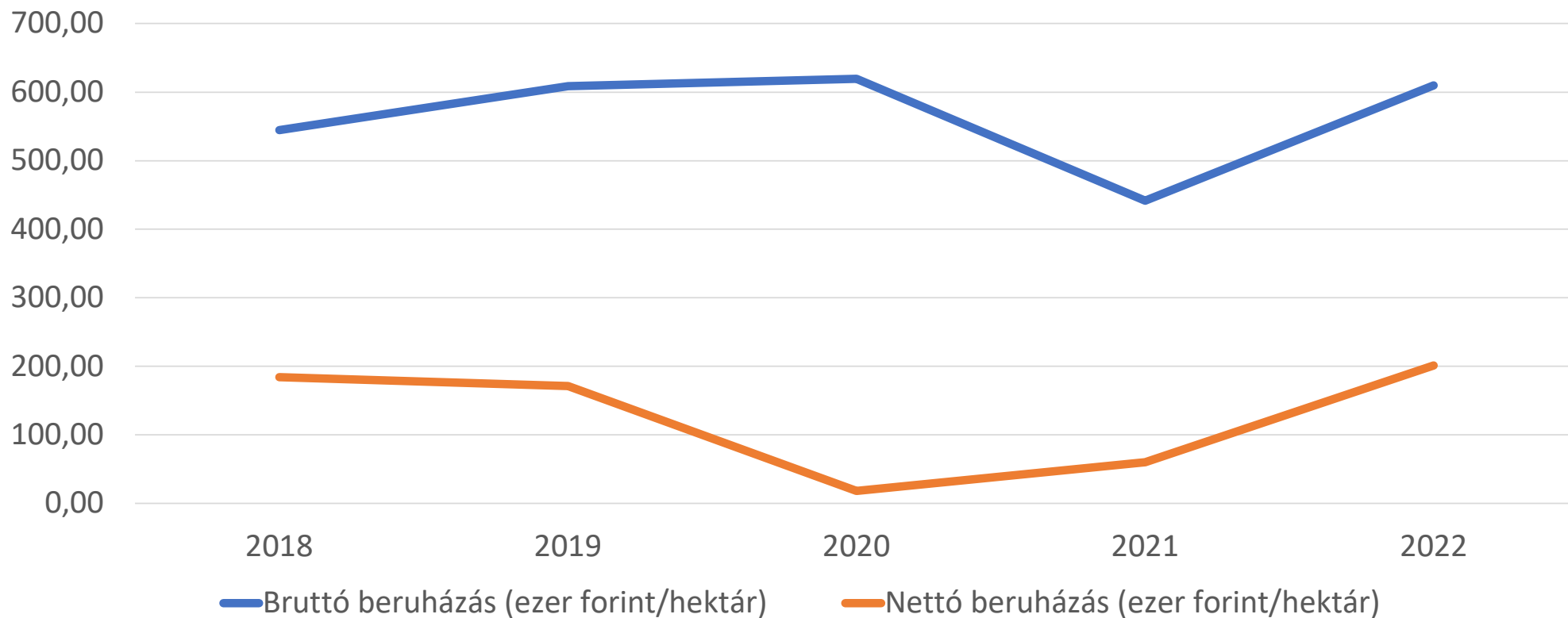
Forrás: KSH

Szőlő, bor ágazat beruházásai anyagi, műszaki összetétel szerint (milliárd forint)

Forrás: KSH, legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások, szőlőtermesztés és szőlőbor termelése TEÁOR együtt

Bruttó és nettó beruházás (ezer Ft/hektár) a szőlőtermesztő gazdaságokban

Forrás: AKI Tesztüzemi Rendszer

Beruházási trendek:

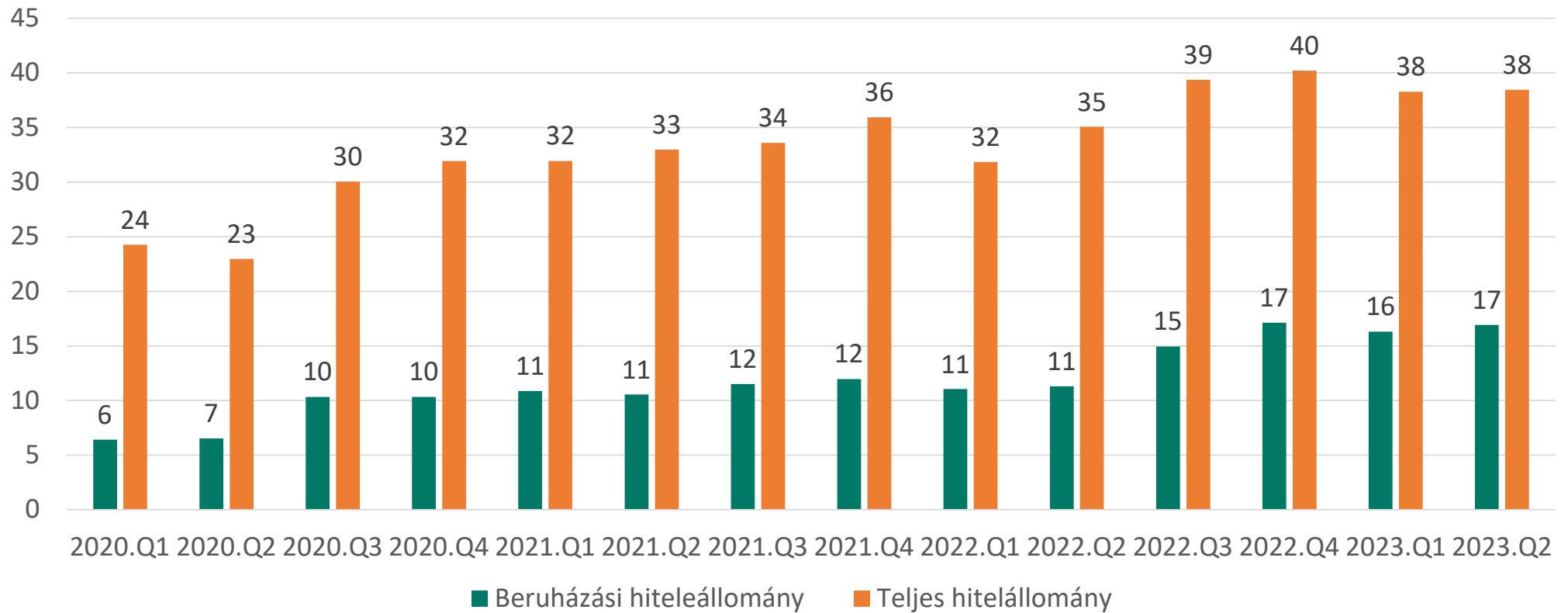
Ültetvénykorszerűsítés (fajta, kor, támrendszer, művelésmód, öntözés), cél: munkaerőhatékonyság, termelékenység és termésbiztonság növelése, és/vagy minőség javítása

Szőlőművelés gépeinek modernizációja, cél: inputhatékonyság növelése, precíziós gazdálkodásra való áttérés, automatizáció (munkaerőhiány miatt)

Borászati technológia: automatizáció, minőség javítása, költségek csökkentése

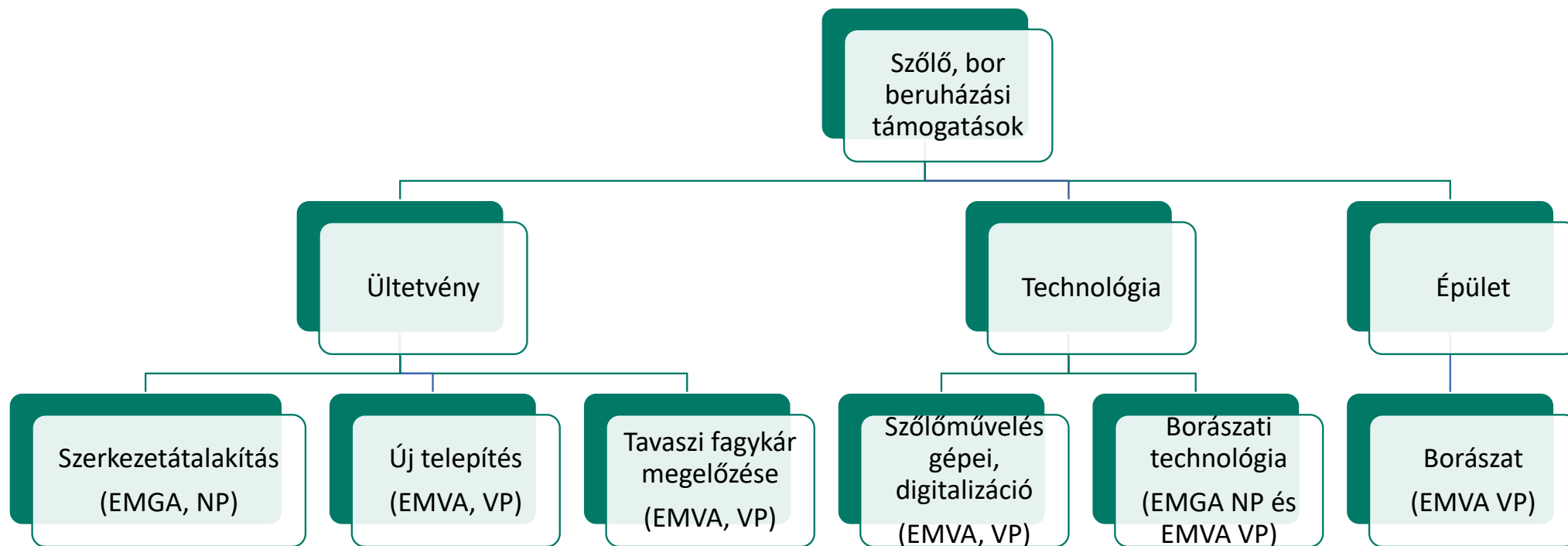
Épület: termelés modernizációja, új gépek elhelyezése, kapacitásnövelés, borkostolók, közvetlen értékesítés

Szőlőbor termelés hitelállománya (milliárd forint)

Forrás: AM

Beruházási támogatások a szőlő, bor ágazatban

Ültetvénytelepítés: Szerkezetátalakítási támogatás 1.

Költségátalányok, támogatási intenzitás: 60%, 75% földrajzi árujelző szerkezetátalakítási tervének való megfelelés esetén

3 éves terveket lehet benyújtani

Keretösszeg: 50 millió euró 2019 és 2023 között

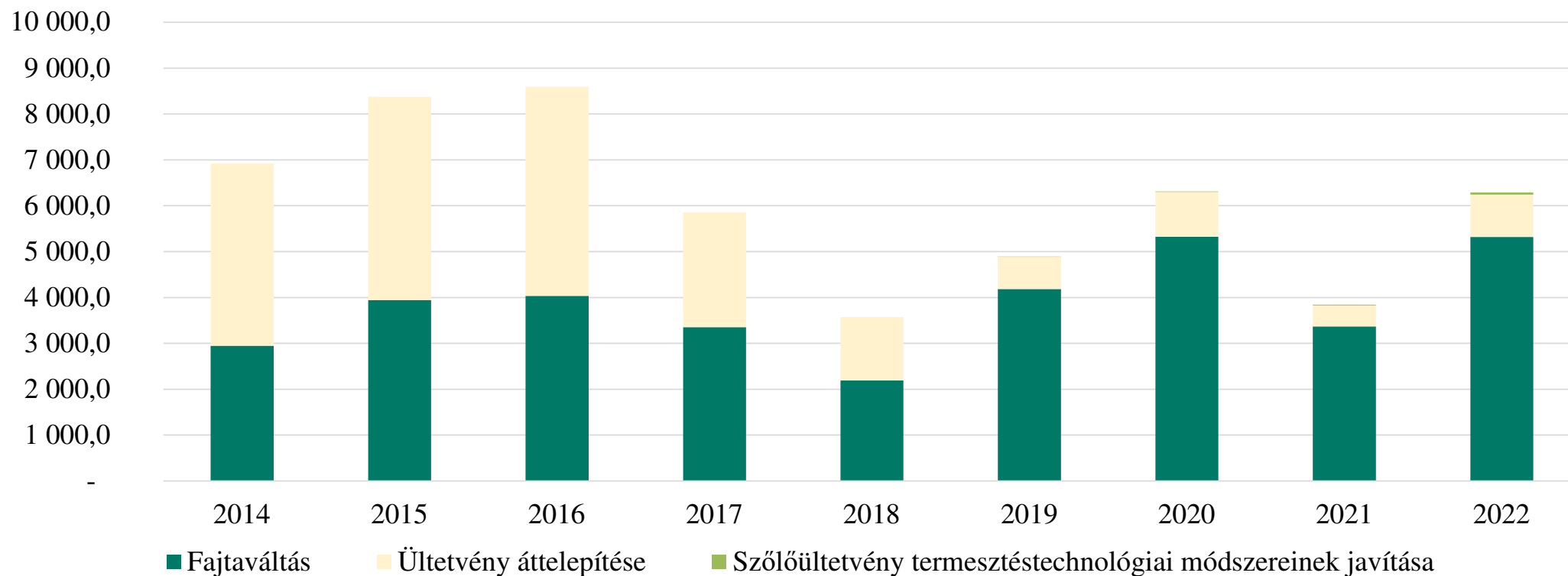
Kifizetett támogatás 2014-2023 között országosan: 54,6 milliárd Ft, 4 545 ügyfél részére, 18,3 ezer ha terület (32%), Egri borvidék: 4,7 milliárd Ft, 1 527 ha (29%)

Szerkezetátalakítási támogatás országosan támogatott intézkedések szerint (millió Ft)

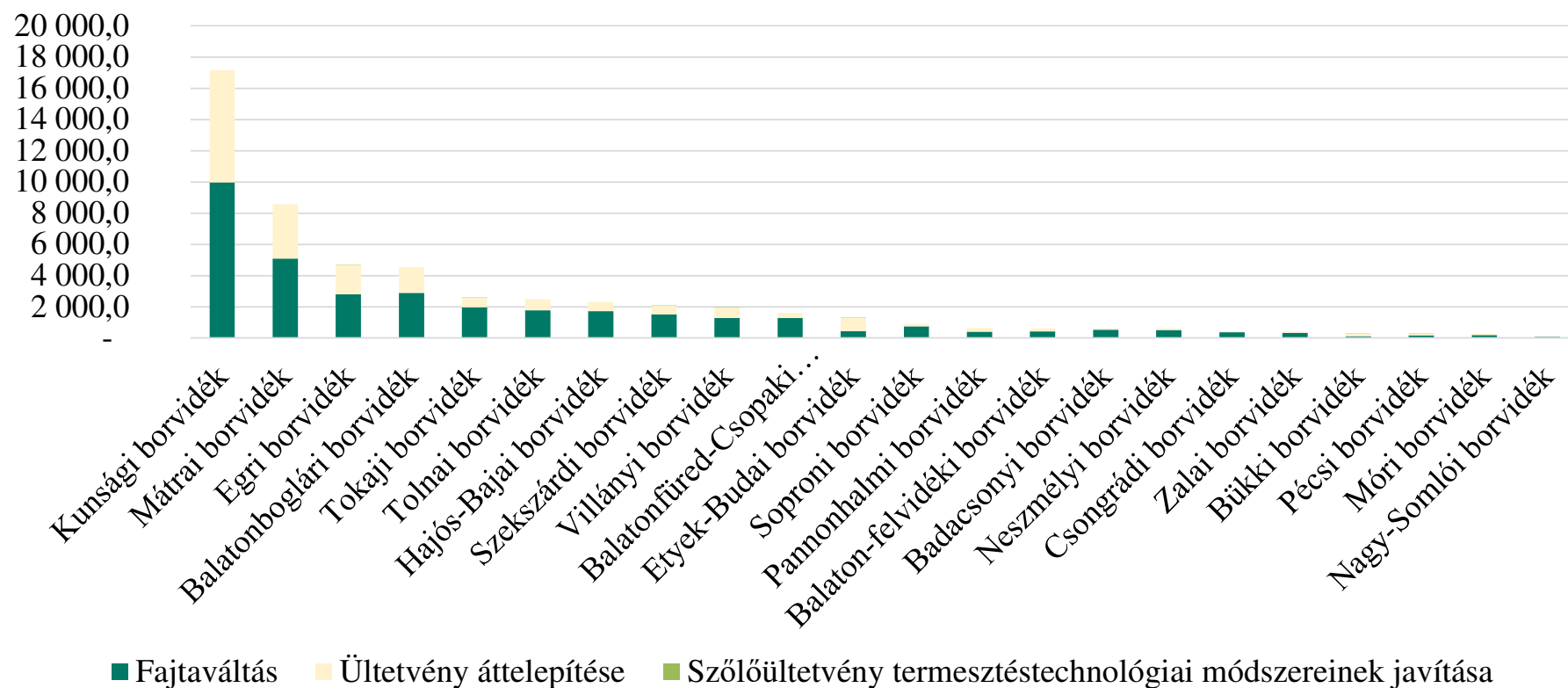

2014-2022: 54,6 mrd Ft 4 545 ügyfél részére

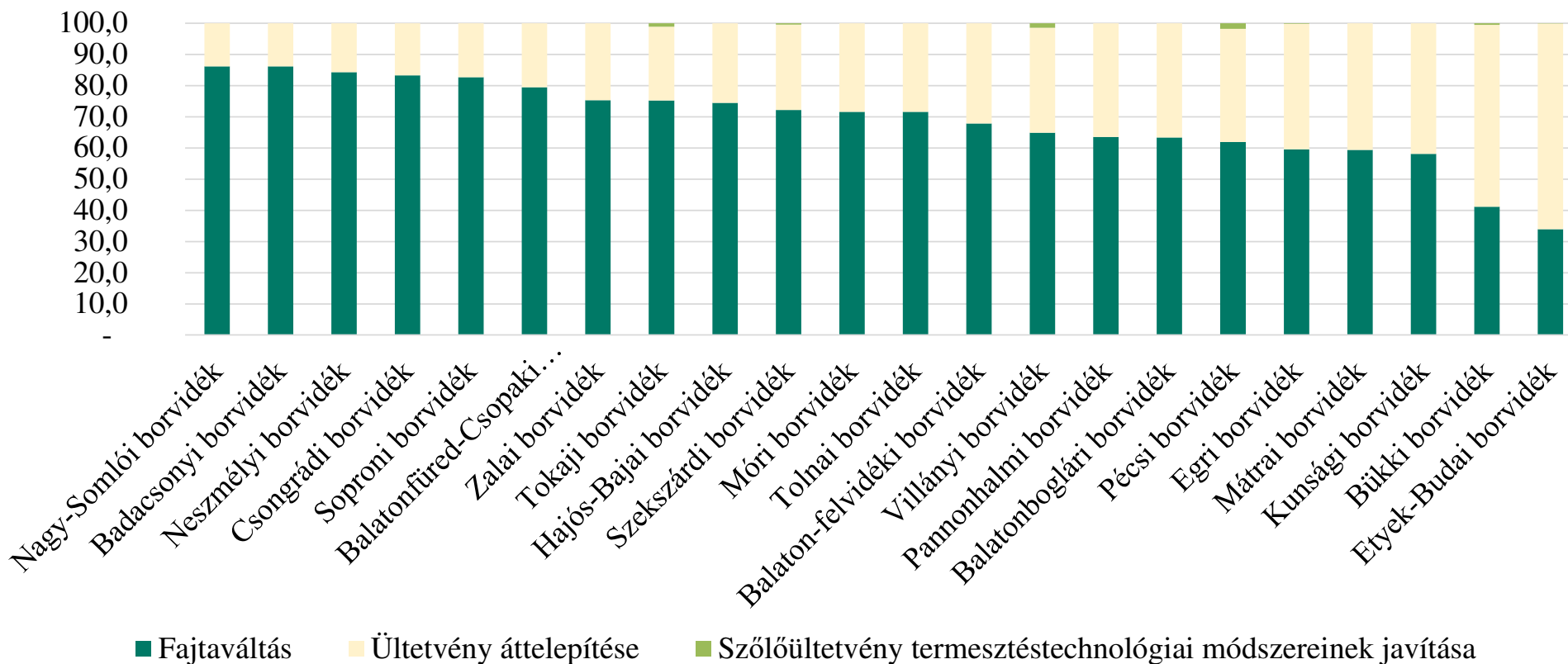
Forrás: Magyar Allamkincstár

Szerkezetátalakítási támogatás összege borvidékek és támogatott intézkedések szerint 2014-2022 (millió Ft)

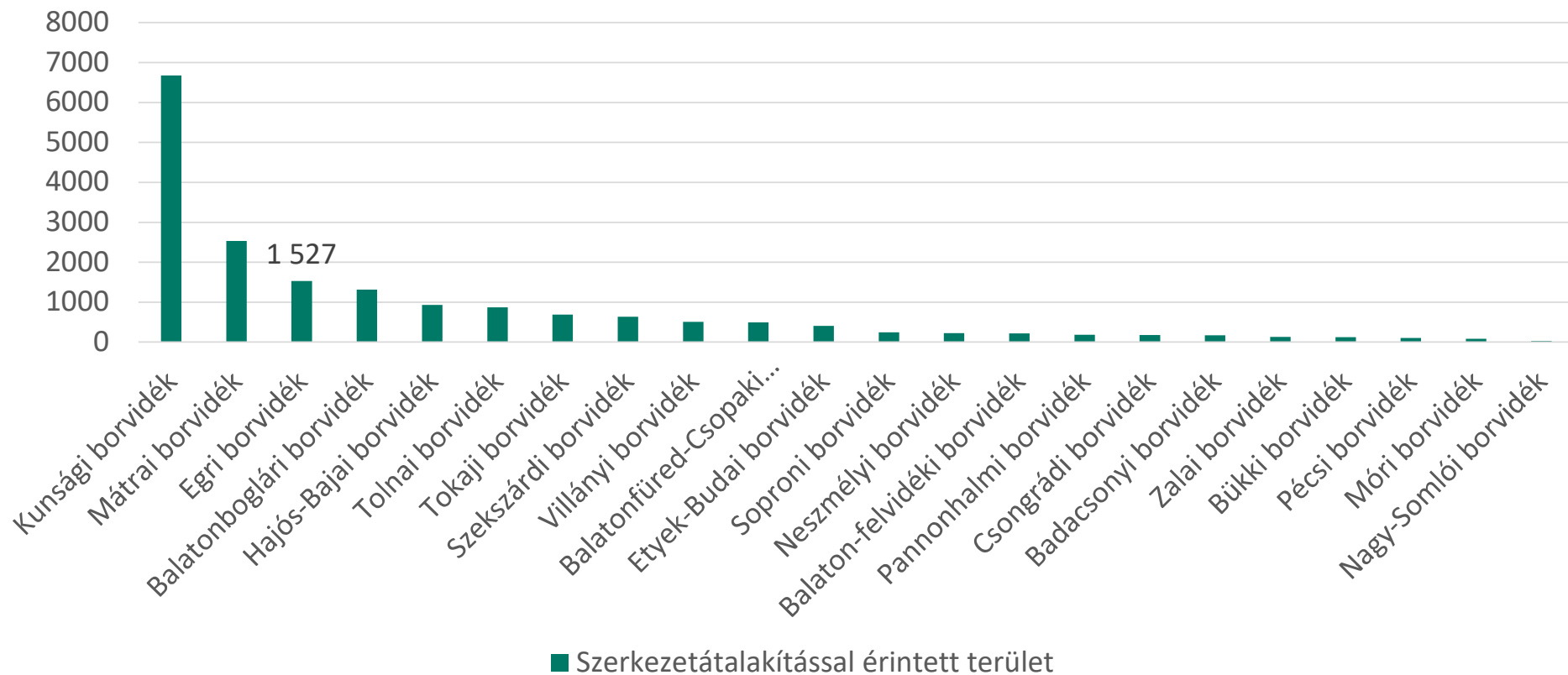
Forrás: Magyar Államkincstár

Szerkezetátalakítási támogatás megoszlása borvidékenként a támogatott intézkedések szerint 2014-2022 (%)

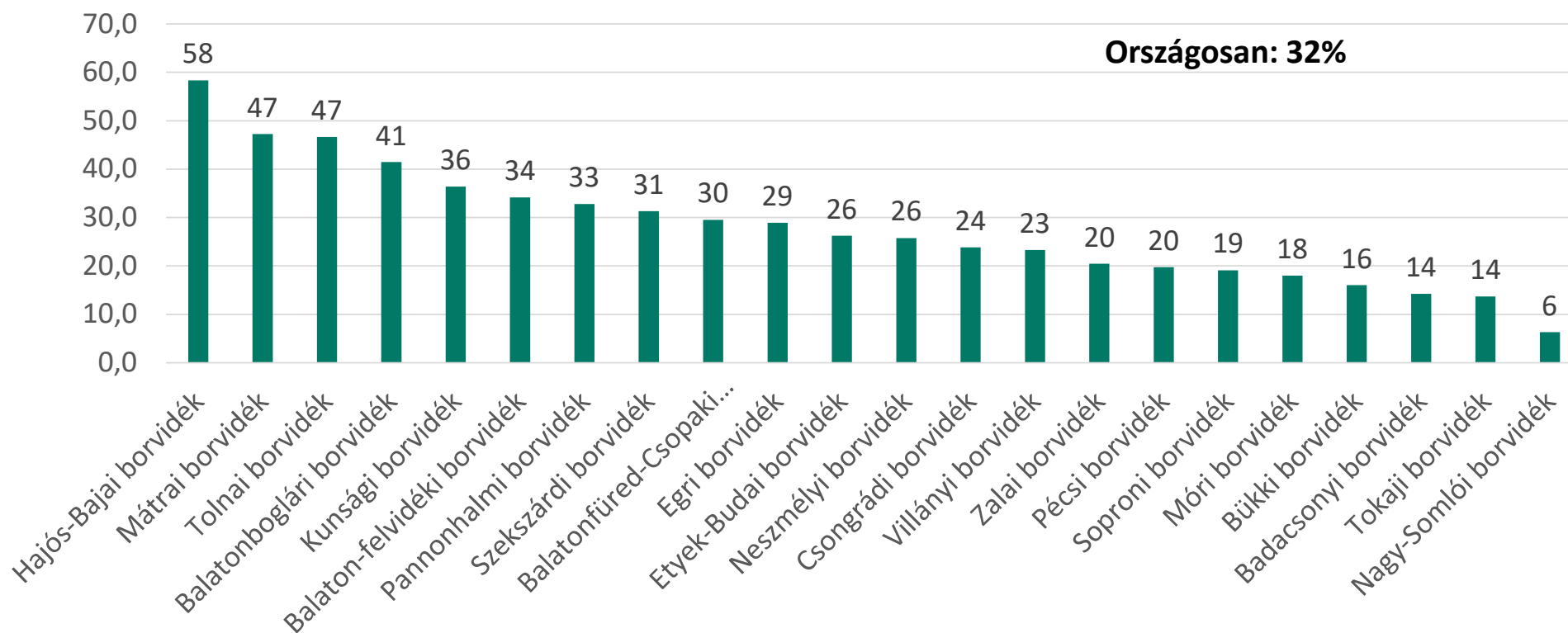
Forrás: Magyar Államkincstár

Szerkezetátalakítási támogatás által érintett terület nagysága borvidékenként 2014-2022 (ha)

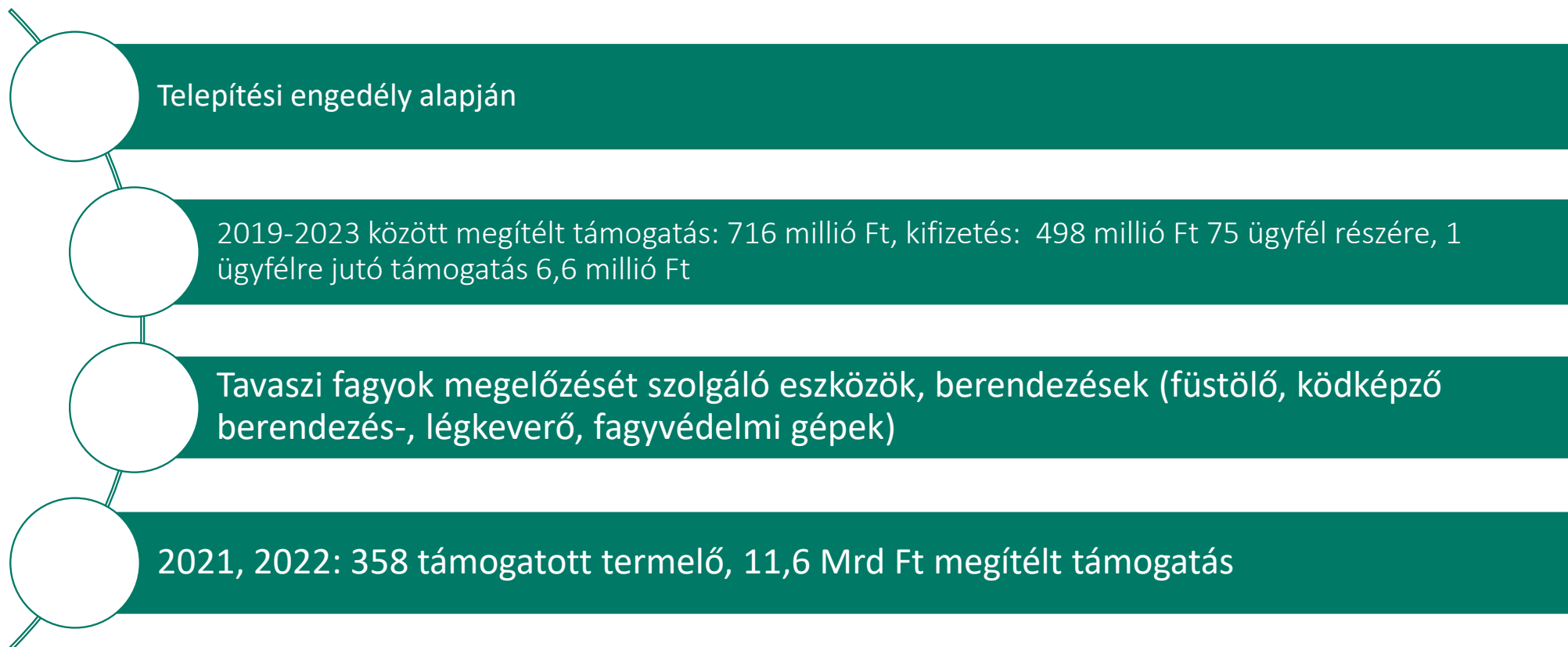
Forrás: Magyar Államkincstár

Szerkezetátalakítási támogatás által érintett terület az összes borszőlő terület százalékában borvidékenként 2014-2022

Forrás: Magyar Államkincstár

Új borszőlő ültetvény telepítés (VP) és tavaszi fagykár megelőzése

Kertészeti gépek beszerzésének támogatása

Ültetvények ápolásához szükséges gépek, eszközök (pl. traktorok, talajművelő-, permetező-, betakarítógépek), nem csak szőlőágazat

Kertészeti gépbeszerzés: 3 265 támogatott termelő, 20,6 Mrd Ft megítélt támogatás, kifizetve 19,9 Mrd Ft, teljes beruházási érték

Kertészeti üzemek megújítása: 2.189 támogatott termelő, 25,7 Mrd Ft megítélt támogatás, 15,2 Mrd Ft kifizetett támogatás

Ültetvények ápolásához szükséges gépek, eszközök (pl. traktorok, talajművelő-, permetező-, betakarítógépek)

Borászati technológia (NP)

Borászati gépek, technológiai berendezések

Keretösszeg 2021-2023: 21 millió euró

2014-2022 között 8 277 millió Ft kifizetett támogatás, 667 kérelem, Egri borvidék: 1 483 millió Ft, 35 kérelem

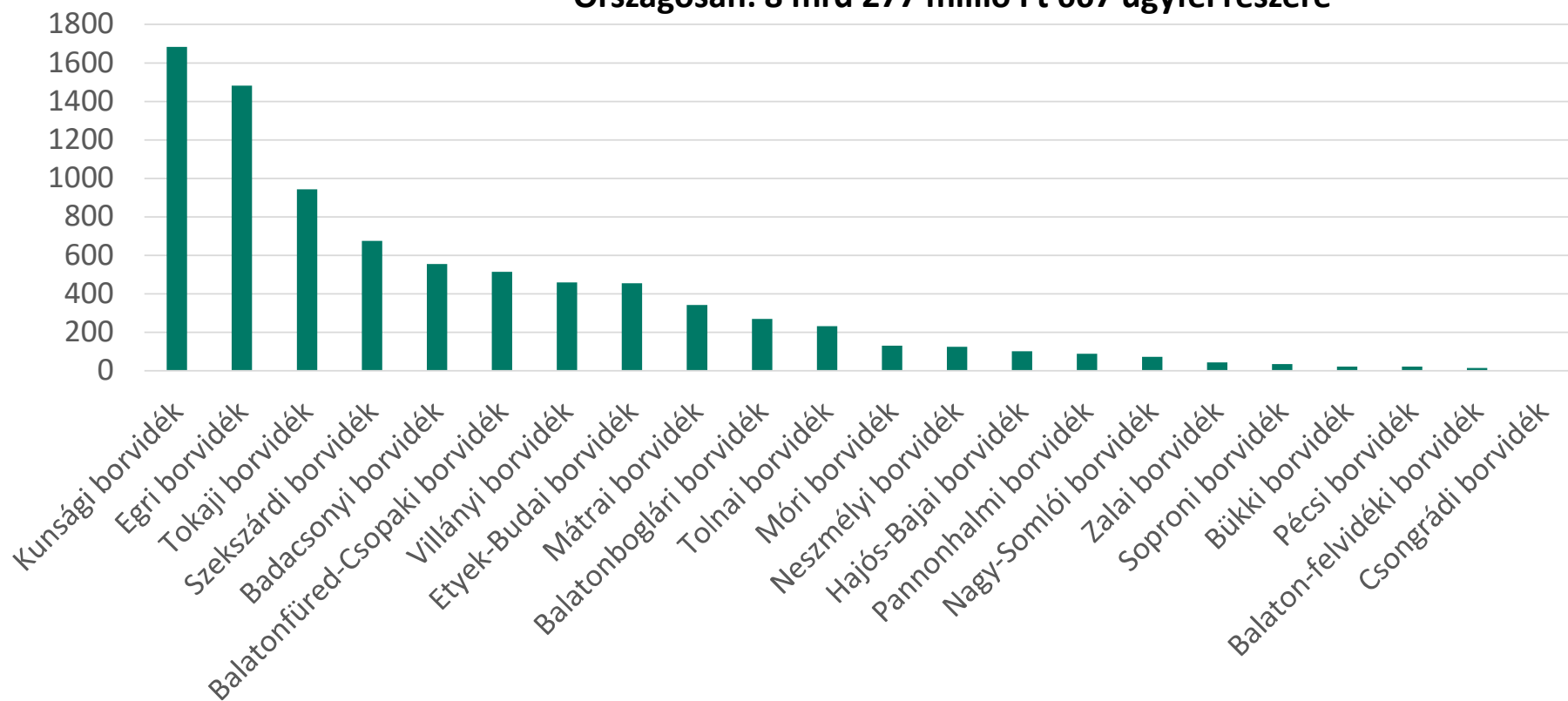
1 kérelemre jutó támogatás 2014-2023, országosan: 12 millió Ft, Egri Borvidék 42 millió Ft

Borászati gépek, technológia berendezések támogatás főbb adatai (2014-2022)

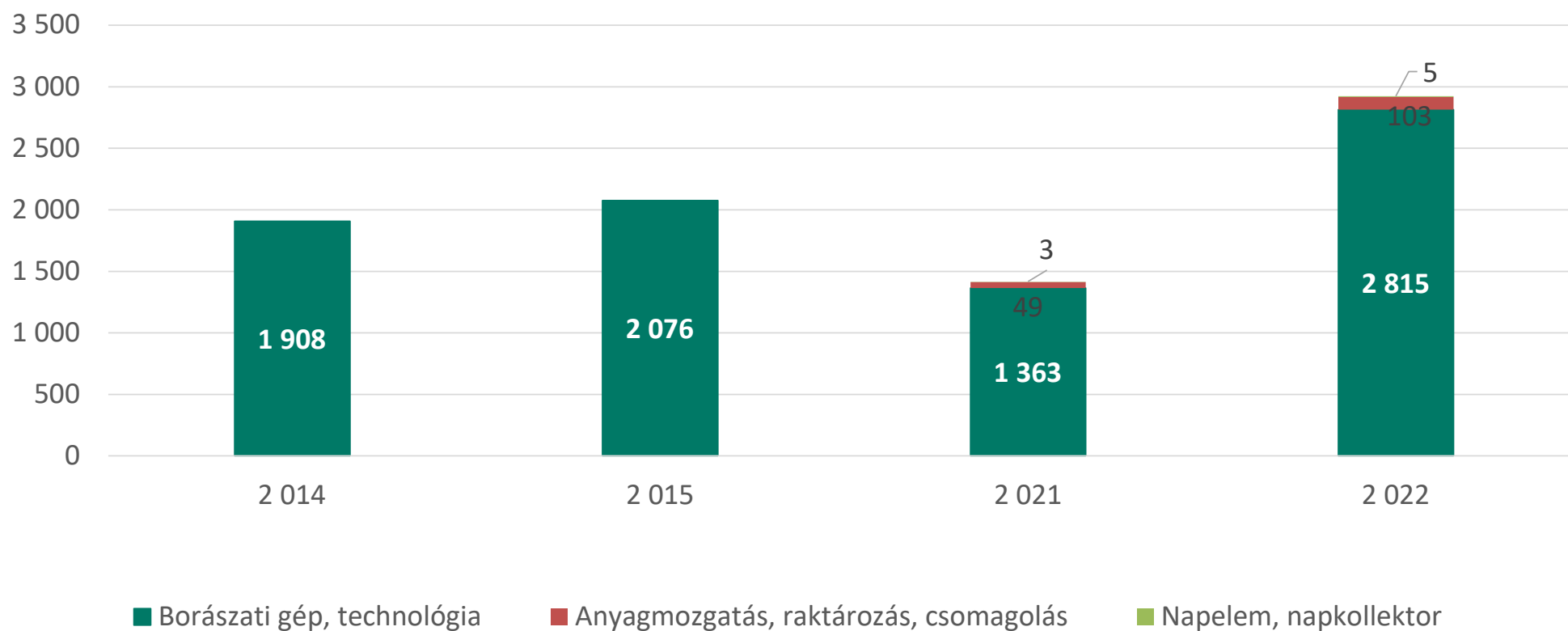

Országosan: 8 mrd 277 millió Ft 667 ügyfél részére

Forrás: Magyar Államkincstár

Borászati gépek, technológia berendezések támogatás főbb adatai (2014-2022)

Forrás: Magyar Államkincstár

Borászati technológia és épületberuházás (VP)

- **Borászat termékfejlesztésének és erőforrás-hatékonyságának támogatása (2016)**
  - 393 db támogatott kérelem 23,52 milliárd Ft megítélt támogatással;
  - Ebből jelenleg 20,79 milliárd Ft került kifizetésre
- **Mezőgazdasági termékek értéknövelése a feldolgozásban (2018; 2.célterület)**
  - 159 db támogatott kérelem 12,03 milliárd Ft megítélt támogatással;
  - Ebből jelenleg 7,5 milliárd Ft került kifizetésre.
- **Élelmiszeripari üzemek fejlesztése (2021; 2. célterület borászat)**
  - 134 db támogatott kérelem 2,43 milliárd Ft megítélt támogatással, kifizetés: 0,6 milliárd Ft
- **Élelmiszeripari üzemek komplex fejlesztése (2021, 2. célterület borászat)**
  - 50 db támogatott kérelem 35,7 milliárd Ft megítélt támogatással, kifizetés: 8,1 milliárd Ft

Beruházó és nem beruházó szőlőtermesztők főbb gazdasági adatai I.

	Beruházó szőlőtermesztő üzemek átlag adatai (2018-2022)	Nem beruházó szőlőtermesztő üzemek átlag adatai (2018-2022)
Szőlőterület (hektár/üzem)	14	5
Szőlő és bortermelés árbevétele (ezer forint/hektár)	1 530	767
Üzemi költségek összesen (ezer forint/hektár)	1 705	894
Értékcsökkenési leírás (ezer forint/hektár)	333	124
Nettó hozzáadott érték (ezer forint/hektár)	1 266	506
Adózás előtti eredmény (ezer forint/hektár)	513	225
Fejlesztési támogatások (ezer forint/hektár)	173	14
Tárgyi eszközök (ezer forint/hektár)	5 143	2 914
Forgóeszközök (ezer forint/hektár)	2 591	1 749
Hosszú lejáratú kötelezettségek (ezer forint/hektár)	295	149
Rövid lejáratú kötelezettségek (ezer forint/hektár)	367	101

Forrás: AKI Tesztüzemi Rendszer

Beruházó és nem beruházó szőlőtermesztők főbb gazdasági adatai II.

	Beruházó szőlőtermesztő üzemek átlag adatai (2018-2022)	Nem beruházó szőlőtermesztő üzemek átlag adatai (2018-2022)
Össztőke jövedelmezőség	6,8	5,0
Saját tőke jövedelmezőség	7,8	5,5
Munkajövedelmezőség	4 920	2 997
Cash flow	13 080	2 113
Tőkeellátottság	127,7	145,6

Forrás: AKI Tesztüzemi Rendszer

Főbb üzenetek

Szőlő, bor termelés gazdasági és kulturális szerepe jelentős

Koncentráció, üzemméret növekedése

Termeléssel és piaccal kapcsolatos kihívások előtérbe helyezik a hatékonyságot és versenyképességet-> beruházások, fejlesztések

Beruházási támogatások lendületet adtak a fejlesztéseknek, ültetvények és a feldolgozás is támogatható+ nem specifikus felhívások

Köszönöm a figyelmüket!